

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddet her geçen gün katlanarak büyümektedir. Kadınlar her gün fiziksel, ekonomik, cinsel ve psikolojik şiddetle karşı karşıya kalmaktadır. Kadınlara güvenli yaşam alanları sunan yasal düzenlemelerin ideolojik/politik saiklerle kaldırıldığı, kimisinin ise tartışma konusu edildiği mevcut ülke koşullarında, kadına yönelik şiddetin sebeplerinin araştırılması, önlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına dönük gerekli politikaların belirlenmesi/uygulanması maksadıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de kadınlara yönelik fiziksel, ekonomik, cinsel ve psikolojik şiddetin boyutları, alarm seviyesini çoktan geçmiş durumdadır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmadığı koşullarda erkek şiddetinin arttığı ve artacağını söylemek malumun ilamıdır. Türkiye'de uzun yıllardır kadına karşı şiddetle mücadelede etkin yöntemlerin belirlenmediği ve var olan yöntemlerin ise tam olarak uygulanmadığı henüz bitmemiş 2025 yılı içerisinde, kamuoyuna ve yargıya yansımış, en az 317 kadın cinayetinin yaşanmasında dahi açıkça görülmektedir.

Ülkede yaşanan çoklu krizler halinin en ağır sonuçlarıyla bugün kadınlar karşılaşmaktadır. Kadına yönelik şiddet vakaları geçmişten günümüze kadar devam etmiştir ancak özellikle 2000'li yıllarından başından beri, şiddeti önleyici ve şiddetle mücadele eden mekanizmaların birer birer ortadan kaldırılmasıyla bu vakalar astronomik düzeylere ulaşmıştır. Kadınların "can güvenliğini" sağlayan, başka bir deyişle erkek şiddetini önleyici en temel metinlerden birisi olan İstanbul Sözleşmesinden ideolojik/politik saiklerle, seçim yatırımı için bir gece yarısı çıkılması; 6284 sayılı Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanununun uygulanmasındaki eksikler/problemler gibi birçok sebep kadına karşı şiddetin katlanarak artmasını sağlamıştır. Günümüz itibarıyla kadınlar, eğitim, istihdam, aile içi "görev" dağılımı, spor, siyasi karar alma süreçleri gibi bir dizi alanda cinsiyetçi düzenlemeler ve uygulamalarla karşılaşmakta "cam tavanlara" çarpılmaktadırlar.

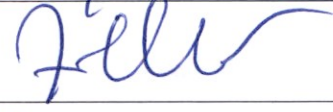
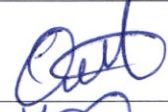
Kadına karşı şiddetin yalnızca fiziksel şiddet kategorisine alınamayacak kadar kompleks, sistemik ve uzun tarihe sahip olduğu bilinmektedir. Fiziksel şiddete ek olarak kadınlar gündelik yaşamlarında cinsel, ekonomik ve psikolojik şiddetle de karşı karşıya kalmaktadır. Fiziksel şiddet mağduru kadınların ekseriyeti ise en yakınlarında olan erkekler tarafından şiddete maruz bırakılmaktadır. “Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı Eylül 2025 verilerine göre şiddete maruz bırakılanların %89.7’sini kadınlar oluştururken, failerin %37.3’ünün kadınların evli olduğu erkekler, %11,4’ünün kadınların erkek arkadaşları, %7,8’inin ise aile ferdi erkekler olduğu belirtilmektedir.

Yoğun emek sömürüsü üzerine kurulu olan kapitalizmin işleyişinde patriyarka da esas sac ayaklarındanındır. Ekonomik şiddet neticesinde kadınların istihdam süreçlerine katılımı zorlaşmaktadır. Kadınlar, cinsiyetçi istihdam rejimi ile karşılaşılmaktayken aynı zamanda düşük ücretli, güvencesiz ve esnek çalışma şartlarına mecbur bırakılmaktadır. Bunlara ek olarak toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin neticesinde hane içi işlerin, bakım emeğinin de yalnızca kadınların sorumluluğu gibi normalize edilmesinden ve ücretsiz kamu kreşlerinin, yaşlı bakım merkezlerinin yeterli sayıda olmamasından sebeple kadınlar, istihdam süreçlerinin dışına itilmektedirler.

Yine ülkenin dört bir yanındaki kadınların maruz bırakıldıkları bir diğer şiddet biçimi ise cinsel şiddettir. Kadına ve çocuklara yönelik istismar ve cinsel saldırı vakalarının özellikle kamu personelleri tarafından işlendiği vakit uygulanan “cezasızlık politikasıyla” had safhalara ulaştığını kamuoyuna yansıyan rapor ve haberlerde dahi, ki bunlar buzdağının yalnızca görünen kısmını oluşturmaktadır, rahatlıkla gözlemlemek mümkündür.

Kadınlar yukarıda sayılanlara ek olarak fiziksel, ekonomik ve cinsel şiddete nazaran genel geçer bir tanım yapılması ziyadesiyle zor olan psikolojik şiddete aile, okul, işyeri dahil neredeyse yaşamın tüm alanlarında maruz kalmakta/bırakılmaktadırlar. Kadınların kendi yaşamları hakkında söz söylemesinin bile önüne geçilmeye çalışıldığı, aynı zamanda bir erkeklik pratiği de olan madun adına konuşulmasıyla kadınlar her gün psikolojik şiddet ile karşı karşıya gelmektedir.

Tüm bunlar göz önünde tutulduğunda, kadına karşı şiddetin tüm çeşitleriyle ve tüm yönleriyle mücadelede etkin yöntemlerin tespit edilip, gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve uygulanması için Meclis araştırması açılması zaruridir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	